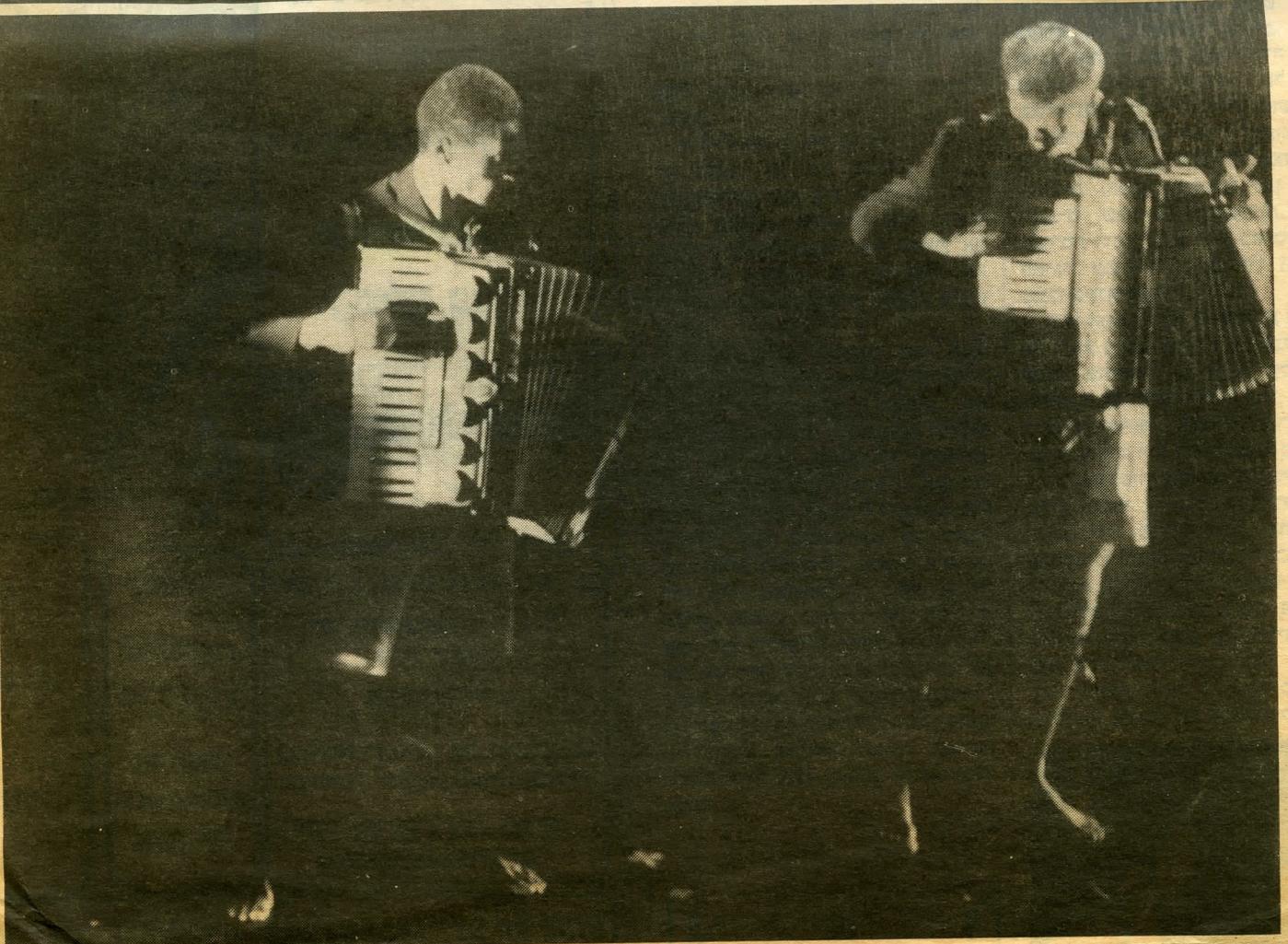

העיר, י"א בנוסן תש"ן, 6.4.90

צילום: שוש קורטוש

נאחזים בצלילים המתוקים, בגעגוע, נאחזים חזק שלא לטבוע

למרות הפגמים

חזי לסקלי: תוכנית כמו זו של יצירות נהרין עדיפה עשרות מונים על הסלטים הרפרטואריים שבת שבע מעלה על שולחנה זה שנים רבות. אצל נהרין הפעם, אפילו האפקטים שנועדו להחניף, נראים כחולשת אנוש הניתנת למחילה

בת שבע

תוכנית מיצירותיו של אוהד נהרין. קטע מתוך "קיר", "King of Wara", "שקיעתה של הטיטניק", "טאבולה ראסה". מרכז סוזן דלל, יום שלישי 3.4, שעה 20.30

צובטים בלב, ויש שהם נשארים בגדר אפקט שטחי בלבד. כשהדימוי פועל, העדרה של פעי לות כוריאוגרפית, במובן המסורתי של המלה, אינו מפריע כלל וכלל. אך כשהוא אינו פועל, התנועה נראית דלילה משהו, אם משווים אותה לזו שיש בריקוד הסולו שנתוכנית החדשה או ביצירה המסיימת, "טאבולה ראסה". רוגמה לדי מוי מהפנט בעוצמתו היא ההתכנסות האינטימית של רקדני הטיטניק סביב עששית בקידמת הבמה, עששית שבשלב זה של המחול הופכת למקור האור היחיד. התמונה שנגלית, ברגעיה הראשונים של ההתכנסות הזאת, מזכירה את ציוריו של ז'ורז' לה טור, שהאיר את דמויותיו באור נרות בלבד. היא מזכירה גם כמה ציורים פלמים. אינני זוכר מחול שהצליח ליצור תחושה כזאת של קירבה אינטימית בין רקדנים לקהל. במחול מפוזרים כמה דואטים - יפים כולם, וחבל שנהרין קימץ כאן בהם ובשכמותם. "טאבולה

ראסה" הוא עדיין היצירה השלמה והבשלה ביותר של נהרין. כמעט יצירת מופת, ואולי אין צורך בזהירות הזאת ואין כלל צורך לסייג ב"כמעט" הזה. זה לא פטריוטי במיוחד, ובמיוחד בימים אלה, אך עלי להודות שרקדני הרכש של נהרין עושים חסד רב עם רמת הלהקה. סוניה ד'אורליאן ג'סט, קארל האוס וריוויד טיטנצ'ל מוזיקים את הלהקה מעלה מעלה. המקומיים רק מרוויחים מכך; הם רוקדים טוב יותר מאשר בשתי התוכניות הקודמות. ואפילו יש הפתעות. ארו לוי ומלני ברסון, שאינם זוכים בדרך כלל לתשומת לב, מתבייטים באופן מוצלח על הסגנון הנהרני ונראים טוב מתמיד. במיוחד ברסון, שנתנה סוף ביטוי מוצלח ליסוד הפראי שבה. למרות פגמיה, תוכנית כמו זאת שהועלתה הפעם עדיפה עשרות מונים על הסלטים הרפרטואריים, יהיו מוצלחים ככל שיהיו, שבת שבע מעלה על שולחנה מזה שנים רבות. הפגמים הופכים הפעם, באופן דיאלקטי, לסוג של איכות, וזאת משום שניתנה לנו ההזדמנות לחדור לתוך עולמו של כוריאוגרף שיש לו עולם עשיר ומורכב. הפגמים, במקרה זה, הם אינטגרליים לעולם זה, וכך קורה שהחולשה והכוח, המוצלח והבלתי מוצלח כרוכים זה בעקביו של זה ומעניינים כמעט באותה מידה. אפילו האפקטים הקלים מדי, שנועדו להחניף, נראים עתה כחולשת אנוש הניתנת למחילה בקלות יחסית. כל זה בא לומר שהפעם יש עולם ומלואו ויש אדם שלם ופגום בשם אוהד נהרין, שהעולם הזה הוא עולמו. ולא צריך לשכוח שיש גם שפע של רגעים טובים ונפלאים.

כזמנו כתבתי על השיש והמים כשני יסודות מרכזיים, סותרים ומשלימים, ביצירותיו של אוהד נהרין. עתה מתקבל הרושם שעם הזמן מדר המים עלה, והשיש שקע במצולות כשרק רמזים על קיומו נשלחים מרי פעם אל פני המים. השיש כיסוד יציב, אטום ואציל, מעוצב וניתן לעיצוב; והמים כיסוד אמורפי המשתנה ללא הרף, מסתיר ומגלה. אז טענתי, אם זכרוני אינו מטעני, שתנועותיו של נהרין מזכירות לי שיש הנתון בתוך מים. בסולו של נהרין, "King of Wara", נקודת המוצא היא תנועות של שחיה, פרפור, צלילה וטביעה, לא כמצב פיזי אלא כדימוי וכ מצב נפשי. השחיה, הפרפור, הצלילה והטביעה אינם חייבים להתרחש בים. נהר הזמן, חלל מוגדר או בלתי מוגדר כלשהו, יכולים להיות אחד מאתרי ההתרחשות שלהם. נהרין מעלה דמות שהיא ספציפית וקרובה, ויחד עם זאת בלתי ספציפית לחלוטין ומרוחקת. שילוב בין

דמות נאצלת לבין חיה לכודה, בין יצור השואף לעולמות עליונים לבין יצור המתפלש בעפר. בזמנו היתה לי תחושה שקיר של זכוכית מפריד בין נהרין הרקדן לבין הצופה. עתה נראה שהקיר הזה הוסר, או נעשה רק כל כך עד שאין מבחינים עוד בקיומו. נהרין, כמבצע, איבר משהו מהליטוש הטכני ומהאלגנטיות של תנועותיו ונעשה מעט מסורבל, אבל יש פיצוי לאבדה הזאת, פיצוי בצורת עומק שנוסף לריקודו ושלא היה שם קודם לכן. התנועה הזורמת ללא-הרף שלו בתחילת הריקוד מפליאה את העין. בהמשך מופיעות פה ושם תנועות סימבוליסטיות שמקלקלות את השורה. מרתק במיוחד האופן שבו תנועה עגולה והמשכית מתמזגת עם תנועות קטועות וחפוזות. מרתק גם השימוש שנעשה בתאורה. המלך שאולי אינו מלך של מקום שאולי אינו מקום, נע או שוחה בתוך שבילי אור, וללא אזהרה הוא נעלם או טובע בתוך עלטה. המים כמקור הדברים וכצעד אחד לפני או אחרי התווה וכווה.

ב"שקיעתה של הטיטניק", הטביעה אינה מצב סופי אלא מצב ויטאלי תמידי. נהרין משלב כאן לא מעט אלמנטים של תיאטרון תנועה. למשל, קבוצת נגני האקורדיון, שמנסה כדרכם של טובעים להיאחז במשהו; הפעם בגעגוע נושן, בצלילים מתוקים מפעם, בנוסטלגיה. כך גם היתח הסנטי מנטלי שלהם לחפצים בעלי משמעות אישית שהם נאחזים בהם, מנסים להציל אותם, כאילו היו חלק מהמנגנון הזה שנקרא נשמתם. המחול הזה רב עליות ומורדות. לעיתים הדימויים שנהרין מעלה בקצב איטי ומלנכולי אכן